

KLUBB TÄBY

informationsblad

# POSTNUMMRET

ARGÅNG 2

NR 2 1976

Informationsblad  
från Klubb TÄBY

Nr. 1 1976

**JUBILEUMS  
NUMMER !!**

TORS  
KASSA

VÄLK  
Plats  
Tid: 3

...MER VÄL PÅ VÅRMÖTET ?  
...KOST LING 150 KLUBB!  
...0416 ... (06 AR 111)

...ALEN  
...TÄBY

TREVLIG SOMMAR!



KLUBB TÄBY

# KLUBBNTT.

- \* Förlorad övertid. Under jultrafiken gäller särskilda regler för övertid i stadsbrevbäring: "Under de sex vardagarna närmast före och första vardagen efter juldagen samt sista vardagen före årsskiftet får som övertid anses all tjänstgöring utöver den på tjänstgöringslistan angivna". I 1975 års jultrafik förbjöd Postdirektionen denna övertid under de dagar som förstärkningen sattes in. Efteråt har man nu tvingats erkänna att detta var en felaktig tolkning. Och vi har förlorat en del övertid som vi haft rätt till.
- \* Statistikgrupper. De statistikgrupper som skulle tillsättas ute på kontoren, för att bevaka att statistikupptagningen i brev- beringen går rätt till, finns ännu bara på papperet. Eftersom driftstatistiken är en så viktig fråga för brevberingen skall klubben ta upp frågan med kontorsledningen. Frågan tycks emellertid ha avstannat högre upp och avdelningsstyrelsen har därför skrivit till sektionen och begärt ett möte i frågan.
- \* Kvarliggande post. Andå sedan förra sommaren har frågan om övertidserättning för utdelning av kvarliggande post (främst lördagar) varit olöst. Frågan skulle tas upp vid de överläggningar som klubben hade med kontorsledningen den 29.3. Samma dag hade emellertid Postdirektionen skickat ut ett direktiv i denna fråga, vilket förkunnade ersättningsregler som bara ger ca 2,5 - 3 tim övertid för ett kvarliggande distrikt. Detta direktiv mottogs med häftiga reaktioner på repskapsmötet 31.3 och avdelningsstyrelsen fick i uppdrag att undersöka frågan och komma tillbaka på ett möte för brevbararfrågor som planeras. Vi återkommer när något mer hänt.
- \* Provverksamheten med ändrade transporter, salig i åminnelse, avhandlades på ett möte med avdelningsstyrelsen den 9.4. Där konstaterades att Hägersten och Sth 12 knappast haft några problem under provet, att Täby 1 haft det och därför knappast är aktuellt längre, samt att vid halvårsskiftet kommer ett fullständigt förslag över åtgärder inom transportorganisationen att läggas fram.

## ALLA GRUPPKORSBAND

### PA ORDINARIE TUREN?

På ett möte med bravbäraklubbarna den 14.5 rapporterade avdelningsstyrelsen om läget i gxb-frågan. Poststyrelsens arbetsgrupp, där förbundet är representerad, arbetar nu med att till den 31.5 få fram förslag hur utdelningen skall ske efter 1.1.77. Alla är överens om att den skall bli frivillig i den bemärkelsen, att man inte längre skall tvingas till att dela ut dem på övertid, som nu sker. Det tycks som om två huvudförslag börjar utkristalliseras. Det ena är att en särskild organisation av något slag byggs upp. Där skulle då de postisar som vill kunna åta sig utdelning. Det andra förslaget, som Poststyrelsen f.n. verkar mest intresserad av, innebär kort och gott att gxb:en återigen skall läggas in på tjänstgöringslistan och tas ut tillsammans med den övriga posten. Så var det ju längre tillbaka, innan nuvarande system infördes. Det rör sig i denna affär om mycket stålar för Postverket, så det finns all anledning att vara vaksamma, så vi inte åker dit på något som är ändå sämre än det vi nu har.

## DRIFTSTATISTIKEN.

### Täby 1.

Den överenskommelse om driftstatistiken som träffades vid överläggningen den 29.3, går helt enkelt ut på att overtid utgår från 1.4 fram till omläggningen i höst.

Uppgift om hur mycket overtid som utgår finns anslagen framme vid slåbyrån. Var och en måste själv föra upp denna overtid vid månadskiftet. Hjälpa den som är nyanställd med detta! Den overtid som nu utgår gäller ökningen av antalet försändelser. Ev. overtid p.g.a ökat antal hushåll (förtätningen i villadistriktet) utgår retroaktivt efter omläggningen.

### Danderyd.

Nya statistiken användes vid omläggningen i mars.

### Djursholm.

Inga förändringar.

### Vallentuna.

Ev. kommer några distrikt att omregleras.

### Åkersberga.

Statistiken ännu ej komplett.

~~---~~ Klubbens årsmöte blev välbesökt med ett 40-tal medlemmar närvarande.

Som vanligt blev det intressanta diskussioner i en mängd frågor. En del av frågorna behandlas på annan plats i tidningen, i övrigt vill vi hänvisa till protokollet, som sekreteraren har.

Valen: till kassör omvaldes Sonja Hörnqvist Täby 1; till ordinarie ledamöter i styrelsen valdes Hannu Kuuluvainen, Jan Åhman, Rut Zetterlund. Till suppleanter Mikael Mattson, Jerome Bates och Bernt Edman. Till revisorer omvaldes Herbert Säll och Assar Svensson, suppleant Charlie Möller.

Till studie- och kulturkommitte valdes: Mary Ann Ekström, Hans Dahlqvist, Jan Åhman, Per Carlsson, Stefan Hörnqvist.

Josef Lundell och Jan Åhman valdes till ordinarie ledamöter i avdelningens representantskap, Mary Ann Ekström och Hannu Kuuluvainen till suppleanter.

Till ordinarie i FCO-Nordost valdes Mary Ann Ekström, Stefan Hörnqvist, Per Carlsson, Hans Dahlqvist.

Till ABF-Nordost Sonja Hörnqvist, Birgit Johansson, Jan Åhman, Hannu Kuuluvainen och Hans Dahlqvist.

Till redaktion för tidningen omvaldes Stefan Hörnqvist, Besse Nohrlander och Jan Åhman samt nyvaldes Hannu Kuuluvainen.

~~---~~ Till § 32-mötet den 6.5 kom ett 15-tal medlemmar. Curt Persson, ombudsman på förbundets förhandlingsavdelning, inledde kort om de enligt hans åsikt viktigaste nyheterna i "Lag om medbestämmande": den utökade förhandlingsrätten, informationsrätten, tolkningsrätten. Det är litet många frågor det här, och tyvärr var det ganska få som deltog i diskussionen, som mest kom att beröra kritiken mot lagen. Men nog ökade väl intresset för dessa frågor en del, och det är ju en framgång för klubben. Här rör det sig ju om verkligen viktiga frågor för facket.

~~---~~ Mötet om lönekraven. Den 10.5 träffades vi, ett tiotal medlemmar, i lunchrummet på Täby 1 och diskuterade rapporten från "SF:s arbetsgrupp i lönesystemfrågor" och kraven inför nästa års avtalsrörelse. Det blev ett riktigt bra möte och vi fick ihop en hel del, vilket härmed återges.

--- Extra tillägg för oplacerad brevbärarpersonal, s.k "rycktillägg". Detta utan att det skall behöva medföra att man tar bort ex. avstärningsövertiden, som vissa grupper får.

--- Befordringsgång 10: Arbetsgruppens mål otillräckligt. Målet skall vara 6 år från 18 år.

--- Bryggvaktstjänsterna skall bli befordrade tjänster, på samma grunder som t.ex chaufförerna och försorterarna blev det. Placeras i lönegrad motsvarande chaufförerna.

--- Vikariatstilläggen skall motsvara skillnaden mellan den egna lönen och den lön man skulle haft om man vore placerad på tjänsten (med hänsyn till ålderstilläggen).

--- Oberoende av ålder skall ob-tillägg vara lika.





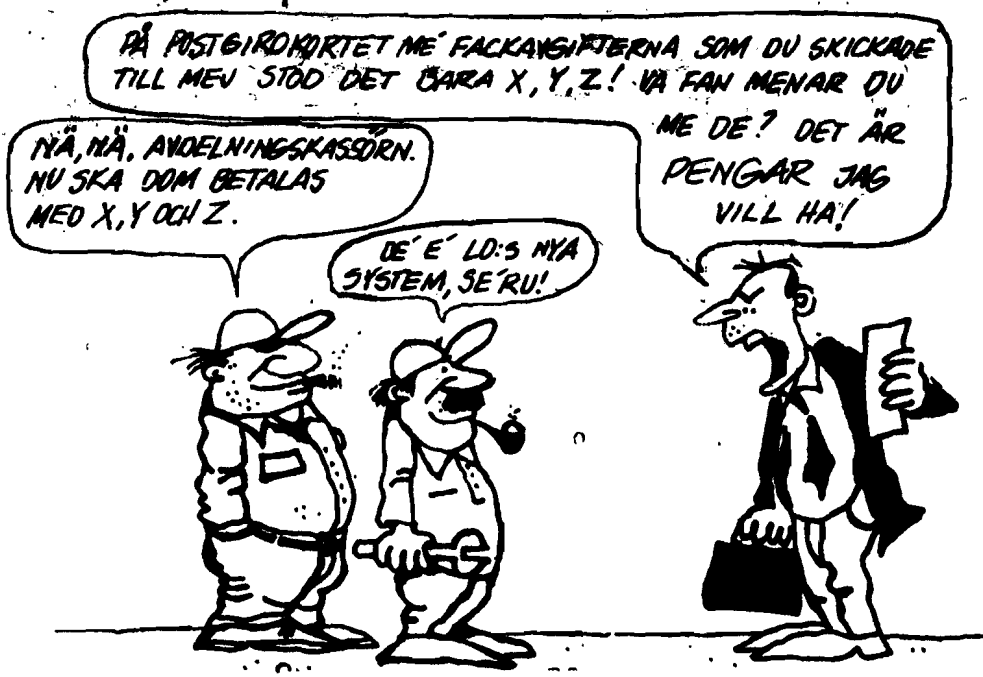
rera det som man centralt inte klarar av. Det brukar sägas en del negativt om dessa lokala förhandlingars resultat, löneglidningen som det kallas, men då skall man komma ihåg att det är just denna som gjort det möjligt för oss att överhuvudtaget få ut något extra. När avtalet skrevs under våren 1975 räknades man för -75 med 7,5%:s prisökningar, det blev 10%. Alltså: prisstegringarna blev 2,5% högre än man räknat med och övriga grupper på arbetsmarknaden har fått löneökningar som varit 2-6% högre än våra. Och så blir resultatet 3,3%! "En fyndig konstruktion" skriver Statsanställd, "hygglig uppgörelse" tycker förbundsordföranden, som vidare kommenterar ungdomslönerna: "Otvivelaktigt var ungdomslönerna i 1975 års uppgörelse inte så bra som vi hade önskat. Vi betraktade just dessa löner som en skönhetsfläck. Nu är denna skönhetsfläck utsuddad." Skönhetsfläck! Nu är det ju så att en 18-åring fortfarande inte tjänar mer än 2.665/mån. Och apropå vad "vi hade önskat" inför 1975 års uppgörelse, så hade förbundet faktiskt krävt en höjning på 637:- för T2(18 år), hittills har man fått 270+119=389:-. Så nog kvarstår ungdomslönerna som en "skönhetsfläck"! Lärdomarna av denna genomgång måste bli, att det inte är någon "hygglig" uppgörelse och att vi själva mycket noggrannare måste delta i nästa avtalsrörelse, som redan börjat.

	Nuv lön	Höjning	Nya lönen
T1	2 297	+ 206	2 513
T2	2 441	+ 224	2665
T3	2 586	+ 222	2 808
T4	2 781	+ 180	2 961
T5	3 123	+ 116	3 239
T6	3 215	+ 118	3 333
T7	3 322	+ 120	3 442
T8	3 430	+ 121	3 551
T9/ <sup>F</sup> 13	549	+ 123	3 672
T10	3 676	+ 125	3 801
T11	3 793	+ 127	3 920
F4	3 905	+ 129	4 034
F5	4 007	+ 131	4 138
F6	4 137	+ 132	4 270
F7	4 278	+ 135	4 413
F8	4 419	+ 138	4 557
F9	4 585	+140	4 725
F10	4 755	+ 143	4 898
F11	4 920	+ 146	5 066
F12	5 114	+ 149	5 263
F13	5 326	+ 153	5 479

I T1- T4 ingår det extralyft som B-listeförhandlingarna gav.

Detta är metoden för att inte bli blåsta blåsta en gång till, och att t.ex. få igenom kravet om snabbare beordringsgång. Det är något annat det än den "samordnade lönerörelse" (=ännu mer centralisering) som förbundsledningen drömmer om, i syfte att slippa infria de "förhoppningar" som finns hos medlemmarna (se Statsanställd 19/75, ledaren!).

/JÅ



## Repnöte.

Instruktion för dej som ska göra repövning.

Kortfattad handledning i hur man med minsta möjliga besvär genomlider sin repetitionstjänstgöring.

Du får ett brev med posten, "Du är inkallad till....." osv. Du svär ve och förbannelse. Du funderar på att begära uppskov. Gör inte det, kom ihåg att du trots allt klarade dej igenom grundutbildningen och en repövning är ju ganska kort. Med hjälp av den här instruktionen blir den inte heller så besvärlig. Använd dig glad i hågen till inställelseplatsen, gärna nära timmar i förväg. Då slipper du dom värsta köerna i förråden, till maten och du kan dessutom lägga beslag på dom bästa platserna i tält eller barack. Du måste dock se till att ha nåt ärende just när tälten ska resas, detta är ett ganska svettigt arbete som med fördel kan överlåtas till mera tjänstvilliga kamrater. Såna finns det ganska gott om, åtminstone så här i början. Dom har inte läst den här handledningen.

Kom i håg att dom flesta befälen också gör repövning. Dom är därför ovana och osäkra och lätta att dupera för den förslagne. Underlåt aldrig att påpeka om dom gör nåt fel, det ökar förvirringen. Visa aldrig heller att du kan nånting om den materiel du är utbildad på, låt dom lära dej allting från början, det tar längre tid och övningen kanske inte hinner genomföras. Om du exempelvis är utbildad på k-pist men vid vapenutdelningen får en AK-4, knysta inte om det förrän ni ska skjuta. Du får aldrig skjuta med ett vapen som du inte har utbildning på, nån sån har man inte tid att ge dej, nån k-pist finns inte att få tag på just då. Har du lite tur slipper du skjuta och kan ägna dej åt Lektör eller Fibban när dom andra sliter med att göra rent sina vapen. Hjälper inte dom här trixen får du gå till läkaren och simulera kroppsliga besvär eller till regementspastorn och simulera själsliga.

Du har naturligtvis varit förutseende nog att ta med dej pappertallriker så att du slipper äta ur "snuskburken". Tallrikarna är dessutom mycket lättare än arméns bestick, resten av ryggsäcken fyller du med kex och kakor som är mer användbart än spritkök, strumpor och annat jox. Sprit vill jag i det här sammanhanget helt avråda ifrån, det sänker uppmärksamheten och hux flux är man uttagen till nåt arbete. Det gäller att se upp.

När du ligger i tält, tänk på att lägga dej längst bort från ingången, ett befäl som vill ha hjälp med nåt tar alltid ut den som han får syn på först. Dessutom är det varmest längst in. Skulle det bli så

olyckligt att du blir uttagen att sitta eldpost mitt i natten får du sitta en stund och sedan vrida fram din klocka en bra bit. Sen väcker du näste man, sätter klockan under näsan på honom och hojtar att han ska upp och vakta brasan. I sitt yrvakna tillstånd bryr han sej inte om att kolla sin egen klocka och du kan lungt gå och lägga dej igen. På tal om att ligga i tält, en del jobbiga personer tar av sej kängor, vindrock, mössa och såna saker när dom sover. Gör inte det. Dels är kängorna fulla med halm (eller försvunna) när du vaknar, dels tar det tid att klä på sej på morron och du mister din fina plats först i frukostkön. Är det varmt ute kan du förresten lägga dej och sova i en lastbil, på materielen eller under en gran. Då får du sova ostörd hela natten och kan i bästa fall helt komma bort från förbandet om detta omgrupper under natten. Detta kan du självklart inte rå för.

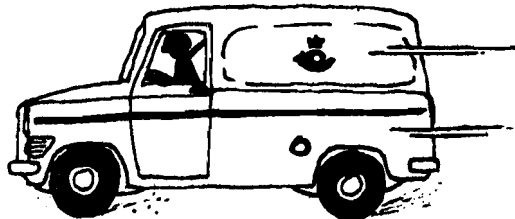
Håll noga reda på dina grejor. Nuförtiden får man betala vissa förkomna persedlar och det vore ju tråkigt. Skulle du trots allt sumpas nåt kan du som är utvilad lätt smyga omkring och skaffa grejen från nån utpumpad och tröttkörd kamrat (det har du väl förresten inga vid det här laget). Undvik dock att knycka vapen eller vapendelar, det blir alltid stora undersökningar om sånt försvinner.

Håll dej alltid längst bak i ledet, så osynlig som möjligt. Detta gör att befälen inte lär sej ditt utseende och du har större chans att klara dej undan uttagningar till arbete. Olika former av budskickningar kan du dock i vissa fall åttaga dej, du kan ju alltid gå vilse på vägen och på detta sätt hålla dej undan hela dagen.

Som du vet har man jävligt dåligt betalt i lumpen, nästan bara kaffepengar. Har du det gott ställt i det civila kan du nog få tag i nån fattig stackare som kan hjälpa dej med vård och liknande, bära din packning och kuta efter godis och tobak. Betala honom några kr om dan, det räcker.

Till slut kommer då dagarna när all materiel som du och dina kamrater har använt och skitad ner ska vårdas, besiktigas och lämnas in. Nu är det tid att gå till läkaren och simulera nåt verkligt svårartat som beräknas hålla i sej under dessa dagar, fram till uttryckningen. Med lite skådespelartalang är detta inte svårt. Sen är det bara att kvittera ut sina välförtjänta pengar, rädda sej undan kamrathopen som vill lyncha dej och åka hem. Följer du dessa anvisningar är du garanterad en lugn och trevlig vistelse i det fria, rena extrasemestern. Lycka till.





## CHAUFFÖRS- FRÅGOR:

Trots att vi i åkeriet för ca: 1 år sedan hade kontroll av samtliga vakter och i samband med detta omläggningar och justeringar av alla körlistor är det åter dags för omläggning. Bakgrunden är att man från postdirektionens sida vill minska ner antalet lådtömningar både i Stockholm och förorterna. Enligt postdirektionens skrivelser av den 26:e april -76 har man efter samråd med berörda postkontor beslutat genomföra detta den 1:a november 1976. Som facklig representant blir man förvånad över denna demokratiska beskrivning, mig veterligen har det ej skett något samråd där facket varit närvarande.

Statistik har tagits upp vid första turen på morgonen i förorterna och visar att vi är 45 chaufförer, vi kör sammanlagt 96 mil och skrapar ihop 7.000 försändelser varav 300 till postgirot. Det nya förslaget går ut på att första turen dras in helt. Andra turen flyttas till 16.00, om möjligt ända till 17.00. Posten som samlas ihop denna tömning garanteras övernattbefodran till hela landet utom vissa orter inom område 96. Sista turen har lagts med början kl. 19.00. Lördagar dras tömningen in helt utom vid postanstaltslådorna, detta innebär att samtliga lådor ska tömmas på söndagarna, för vår del även i Åkersberga och Vallentuna.

Samtidigt skall turbrickorna tas bort och ersättas med enhetliga anslag i Storstockholm. Dessa premisser innebär att det måste bli en rejäl omstuvning av våra vakter i åkeriet. I skrivande stund föreligger inga förslag till nya tjänstgöringslistor, men vi får hoppas att det i god tid före 1:a november -76 tas under behandling.

Just nu har vi en personalsituation i åkeriet som är ganska hygglig. Vi vill verkligen understryka att man vid denna omläggning tar fasta på personalens åsikter och erfarenheter för att skapa en fungerande transportavdelning, där man kan känna tryck och arbetsglädje.

Andra ärenden som är verkligen aktuella och måste åtgärdas, är för det första: trots upprepade påstötningar, vädjanden, trassel och irritation syns fortfarande ej någon lösning på bilfrågan. De ordinära bilarna har gjort sitt, Ulvsunda har ej resurser att täcka behovet. Trafikfarligt placerade brev- och buntlådor finns på åtskilliga ställen inom vårt arbetsområde. Om vi sommaren -76 får ordning på detta behövs en verklig kraftanstängning från facket, lådentreprenörerna och kontorsledningen. I september -73 framfördes förslag om smärre gatuarbeten vid ppx Täby 3. Ej åtgärdat och leder för närvarande vår

(forts. sid 27)

# VÅRA ORGANISATIONER:

## ABF - NORDOST

ABF NORDOST, som omfattar kommunerna Vaxholm, Vallentuna, Danderyd och Täby, är en av de 167 lokalavdelningar som finns inom ARBETARNAS BILDNINGSFÖRBUND. ABF bildades 1912 och de medlemsorganisationer som var med i början var Landsorganisationen, Kooperativa förbundet, Sveriges socialdemokratiska arbetarparti och Nykterhetsorganisationen Verdandi. Idag är 35 riksorganisationer anslutna, där Pensionärernas riksorganisation, HSB och Hyresgästernas riksförbund är några av de större. Olika handikapporganisationer, Riksförbundet finska föreningar i Sverige och Vänsterpartiet kommunisterna är andra exempel på medlemsorganisationer.

För att anslutas som medlemsorganisation måste man självklart dela den syn och målsättning som finns uttalad i ABF:s grundsatser som lyder:

Arbetarnas bildningsförbund vill genom en fri och frivillig bildningsverksamhet, grundad på jämlikhetens, solidaritetens och demokratiens principer

- främja en samhällsordning i överensstämmelse med arbetarrörelsens grundläggande värderingar,
- utbilda sina anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv och samhälle,
- skapa förutsättningar för delaktighet och valfrihet i utbildning och kulturliv för alla människor.

1912 bildades ABF som en nödvändighet för att kunna utbilda och stärka den egna rörelsen. Genom utbildning skulle man vara bättre rustad att främja rörelsens mål och strävanden.

Samma uppgifter finns idag även om den yttre bilden förändrats något. Vi har stora krav inom medlemsorganisationerna på utbildning. Titta bara inom den fackliga rörelsen på behovet av att sätta

sig in i alla de nya arbetsmarknads-lagar som kommer och som förändras. Det finns också stora behov av utbildning för att medlemmarna ska kunna vara aktiva och slå vakt om demokratin. Passiva medlemmar är den bästa grogrunden för "pampvälde". Här har vi alla ett gemensamt ansvar. Är vi beredda att genom våra organisationer vara med och påverka framtiden?

ABF NORDOST har bland mycket annat i sin verksamhet satsat på att utveckla kontakterna med de fackliga organisationerna. Vi är måna om att arbeta "lokalt" dvs att kunna erbjuda studier, - information- och kulturaktiviteter så nära som möjligt för de människor som bor härute. Det förutsätter ett gott samarbete med de förtroendevalda ute på arbetsplatserna. Det är ett gemensamt arbete som gagnar både de fackliga medlemmarna och ABF. Behov av utbildning och självutveckling kan för en facklig medlem vara studier i fackliga och samhällsfrågor, men det kan också vara att syssla med eget skapande med tex lera, tyg eller färger.

Studiecirkeln har gamla anor, men har väl tidvis ifrågasatts som utbildningsform. Dess status har inte alltid stått så högt. Nu har en omvärdering skett och i andra utbildningsinstanser har man börjat arbeta med grupper som demokratiskt ska påverka studierna. Studiecirkeln har på gamla dagar fått en heder.

De behov som finns ska vara avgörande för vad vi ska erbjuda. Idag har inte de fackliga avdelningarna ekonomi att kunna erbjuda även dessa studiecirkelar gratis till sina medlemmar. Däremot finns det alla möjligheter att på arbetsplatser bilda såna cirklar och betala det samarbetspris som vi kan erbjuda.

Som facklig medlem har vi en stor förmån som vi alltför sällan pratar om. Det är de fria studierna som fackföreningen erbjuder. Medlemsavgiften kan du i stor utsträckning "återanvända". Läser du fackliga ämnen, språk- och matte på grundskolenivå, samhällsämnen

forts sid.25 exempelvis

DET ÄR DÄRFÖR VI TÅGA MOT SOLEN

Ifrån verkstädens kvalm, ifrån möda och slit  
lockar vårvindans sus uti solen,  
uppå natt följer dag, brodershandslag på slit,  
rätten sitter i domarestolen.

Över jorden så vid, över land, över hav  
ifrån södern till nordliga polen,  
varän trälar har levat och funnit en grav  
tåga skarorna ut emot solen.

Allt det ädla som drömts om i människohåg  
uti solen fått form under åren,  
där det ringlar sig fram, proletärerernas tåg,  
växa livslustens blommor i spåren.

Se, det tindrar i blick och det sjuder i sinn,  
när de störta förnedringens fästen,  
där förhoppningens vårvarma sol tränger in  
jagas pinan ur fattigmans nästen.

Det är uppåt vi vilja, till kullarnas krön,  
att i solljus se nejderna glimma,  
till att skåda hur världen är bländande skön  
i uppvaknandets vårliga timma.

Ty nu vaknar det upp i millionernas bröst-  
det är mänska hos trälen som vaknat-  
och ur siares längtan vi hänta till tröst,  
att det kommer vad hittills har saknat.

Det är därför som dukarna fladdrar idag  
ifrån södern till nordliga polen,  
det är därför vi våga för ljuset ett slag,  
det är därför vi tåga mot solen.

1899

K.J. Gabrielsson, f.1861, lantarbetare, rallare,  
stenhuggare och sedan medarbetare i Social-Demokraten.  
Död 1901 i lungsot.



Rapport från avd 3001:s representantskaps årsmöte 31 mars 1976.

1. 1975.års verksamhetsberättelse.

Diskussion på några punkter. Under avsnittet om avtalsrörelsen 75-76 yrkade V Schaffer Sth C på en hårdare kritik mot avtalsresultatet. Framför allt då det låga påslaget i lägre löneklasser. Avdelningsstyrelssen gick emot denna ändring och förslaget röstades ner.

På avsnittet om repskapsmötet 15/5 yrkade T Hedenberg att en redogörelse för behandlingen av ärendet om stöd till skogsarbetarna, skulle tillfogas. Yrkandet bifölls.

På punkten om räkenskaperna frågade klubb Sth C om finansieringen av vissa av socialdem.postklubbens möten. Kassören A Landqvist berättade att avdelningen två gånger under året kallat 5 representanter för denna klubb till möten. Avdelningen har stått för den förlorade arbetsförtjänsten= 2x5 c-avdrag ( 1400kr ).

2. Därefter godkändes revisionsberättelsen och styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

3. Till kassör 1976-77 valdes A Landqvist

Till sekreterare valdes B Andersson

Till viceordf. valdes Benkt Olsson

Till revisor valdes V Digermark

Till styrelsesuppleanter för 1976 valdes Börje Grahn/Pdn trpt

Bengt Börjesson/Pdn trpt

Hans Jägroth/Sth 12

Ulla Johansson/Sth 5

Åke Wiberg/Sth 4

Till revisorsuppl. valdes: Kjell Ekdal/Sth Ban

Freddie Hjertström/Joh

~~Toivo~~ Hemlén/Södertörn

Till redaktör för tidningen valdes Benkt Olsson

Till fanbärare valdes Göthe Berglund

Till ordningsman valdes Åke Widell med Harry Gustavsson som suppl.

Till valberedning valdes Henry Malnby/Bdh

Stig Gustlin

Josef Lundell

4. Beslöts att avdelningen ska delta i FCO:s 1:a majtåg.

5. Inkomna skrivelser

\*Först behandlades en skrivelse från Klubb Sth K angående jultrafiken. Den innehöll en del kritik mot avdelningens och sek-

tionens passivitet i denna fråga och utmynnade i kravet att representantskapet redan på sitt majmöte skall behandla nästa års jultrafik och samtidigt utse en arbetsgrupp. Denna skall ha till uppgift att lägga fram förslag inför klubbarna och representantskapet, om förstärkning osv.

En sådan arbetsgrupp skall tillsättas och i.o.m detta ansågs skrivelsen besvarad.

\*. Klubb Sth NO hade inkommit med en motion som föreslog:

att avdelningsstyrelsen anordnar utbildning för nyvalda klubbstyrelseledamöter,

att denna utbildning omfattar mötesteknik, bokföring och en orientering om de aktuella frågorna i avdelningen och förbundet,

att denna utbildning äger rum årligen under perioden mars-maj.

Motionen bifölls och studieorganisatören meddelade att den 21.4 anordnas kurs för nyvalda kassörer och 3-4.5 för ordföranded, sekreterare samt andra nyvalda i klubbstyrelserna.

\*. Klubb Täbys skrivelse om att gxb-avtalet skall ut på remiss behandlades därefter.

Benkt O redovisade det aktuella läget och föreslog att frågan ev. skall aktualiseras till hösten "så att kravet inte glöms bort". Vi instämde i detta förslag och så blev också beslutet.

\*. Klubb Bandhagen yrkade i en skrivelse till årsmötet att klubben skulle delas i två: Huddinge och Bandhagen. Frågan bordlades till nästa sammanträde.

## 6. Förbundsaktuellt med Lasse Sandberg.

Efter att ha inlett med sedvanliga "Förbundskamrater" på värmländska lovprisade han regeringens proposition om 32, såg hoppfullt på kontrollstationsförhandlingarna och avslutade sitt anförande som han brukar med ett valtal för socialdemokraterna.

Han trodde att realförhandlingar skulle komma igång veckan därpå (v 15) om de avvikelser (6%) som dessa förhandlingar skall handla om.

I pensionsförhandlingarna försöker man få upp pensionerna till 70% av slutlönen, mot nuvarande 65%. Han trodde att lönetilläggen kan komma att bli pensionsgrundande.

Om -77 års förhandlingar sa han att vi får börja med att räkna av skattereformen, pensionsreformen, ev. extra semstervecka osv. och därför räkna med att få "en lägre kontant löneökning än vanligt".

7. En skrivelse från Sth 5 antogs. Den kritiserade skarpt Poststyrelsens direktiv om ersättningen för kvarliggande post (se Klubbnytt).





# S P O R T

## Serieseger i inomhusfotbollen

Det blev inte den dramatiska uppgörelse i finalen mot "Låddan" som vi fruktade. Våra mannar var helskärpta redan dagen innan på jobbet och på resan upp till idrottsplatsen laddades det verkligen upp.

Tydligt är, att inomhusfotboll passar oss perfekt då laget består av idel tekniska lirare, vi har ju redan promenerat hem årets serie mycket övertygande.

"Låddan" kom ju med sitt starkaste garde och då ska vi veta att det innehåller ett flertal aktiva spelare.

Efter 3-1 i halvlek fastställde vi slutresultatet till hela 7-1. Som lagledare kan jag inte framhålla någon speciell i vårt lag, det har hela turneringen varit ett lagarbete och en mycket god moral.

Nu närmast väntar oss en turnering i utomhusfotboll med start i maj.

Vi gratulerar grabbarna till en väl genomförd turnering och en prisutdelning på Täby-korpens årsmöte i juni.

Cam.



# § 32-LAGEN -

## EN STREJKIÖRBUDSLAG.

Propagandan och informationen kring den nya lagen i fr. a fackförbundspressen kan sammanfattas i ett enda ord: Hallelulejah!

Samtidigt pågår från arbetsköparsidan en buskagitation om lagen, som påstås skapa "kaos" på arbetsplatserna. Som exempel kan nämnas dom rykten som påstår att arbetsledarna i t. ex. brevbäringen skulle bli tvungna att varje morgon förhandla med den facklige representanten om placeringen av folk på de olika distrikten.

Det kan därför finnas skäl att titta litet på vad den nya lagen egentligen innebär.

För det första måste slås fast, att lagen inte innebär att § 32 (arbetsgivarens rätt att fritt antaga och avskeda arbetare, att leda och fördela arbetet.!) avskaffas, snarare tvärtom. Enligt lagen får facket "förhandlingsrätt" med arbetsköparen i praktiskt taget alla frågor, men, skriver regeringen i förarbetena till lagen: "Kan parterna inte komma fram till enighet i förhandlingsfrågan står det i princip arbetsgivaren fritt att fatta sitt beslut". Syftet med dessa "förhandlingar" är att "förhandlingen blir ett naturligt och effektivt led i beslutsprocessen hos arbetsgivaren". och förhandlingen skall "redan på ett tidigt stadium ingå (r) som ett led i arbetsgivarens eget arbete med att skaffa fram beslutsunderlag". "Förhandlingarna" skall ju också ske under fredsplikt. Alltså: de "förhandlingar" som å ena sidan sagts avskaffa § 32 och å den andra påstås skapa fullständigt kaos innebär i praktiken överläggningar eller samråd av den typ som klubben hade med Postdirektionen och kontoret inför provveckorna med ändrade transporter. Det är bra att rätten till sådana överläggningar lagfästs, samtidigt som de kopplas till en rätt till fortlöpande information om vad som händer i företaget. Men man kan också ta ett konkret exempel som visar på begränsningen i denna reform: jultrafiken. Där har det ju förekommit överläggningar, samråd men som bekant stod det sedan "arbetsgivaren fritt att fatta sitt beslut": dra in förstärkningen!

Sammanfattningsvis kan man säga att de viktigaste positiva nyheterna med lagen är den rätt till samråd i praktiskt taget alla frågor, som facket får (och viktiga-



gare förändringar tvingas företaget ta initiativ till samråd), rätten till information (som dock kan begränsas med tystnadsplikt för styrelsen), tolkningsrätten vid avtalstvister (ej vid lönetvister eller om "synnerliga skäl" föreligger).

Bakgrunden till dessa förändringar är bl.a opinionen ute på arbetsplatserna och i fackföreningarna.

Men lagen innehåller också annat, som har en helt annan bakgrund. Dels ersätter ju denna lag 1928 års kollektivavtalslag, och dess anti-fackliga- och strejkbudsparagrafer har förts över; dels har nya, skärpta bestämmelser tillkommit:

- från den gamla lagen hänger naturligtvis hela regeln av strejkbud under löpande avtalsperiod med. Och fortfarande är det tillåtet för arbetsköparen att avskeda, masspermittera, tvångsförflytta arbetskraften, likaså att t.ex. rationalisera. För att inte tala om, att han kan öka sin vinst under gälände avtalsperiod, medan lönerna ligger låsta enligt fredsplikten.
- redan enligt den gamla lagen är det inte bara förbjudet för facket att stödja medlemmarna om de strjkar olagligt, facket är dessutom tvunget att agera som polis gentemot dem. Denna bestämmelse skärps enligt nya lagen: nu tvingas facket vid en olaglig konflikt att överlägga med arbetsköparen om hur man "gemensamt (skall) verka för dess upphörande" (§43). Vidare har det hittills varit tillåtet för en fackförening att stödja (olagligt) strejkande i annan fackförening (så som många fack stödde t.ex. städerskorna och skogsarbetarna), detta kryphål täpps nu till. Man kan också notera att skogsarbetarstrejken som var laglig enligt den gamla lagen, troligen vore olaglig enligt den nya; genom en ändring i en paragraf och en halvkväden kommentar av regeringen i förarbetena.
- genom att stryka en bisats i en paragraf (§31) underlättas möjligheterna för arbetsköparen att lockouta även vid mindre olagliga strejker.
- remissen om §32, som bl.a. vår klubb deltog i, avvisade kraftigt förslaget om höjda strejkböter. Regeringen har huvudsakligen tillgodosett detta, men istället har man utvidgat möjligheterna till uppsägning och avsked vid strejk, dvs ett ännu hårdare straff. Observera att båda dessa skärpta regler, lockouträtten och avsked vid strejk, alltså smugits in i förslaget efter remissen.

Vilken är då bakgrunden till denna sida av lagen? Ja i hela propagandan kring lagen, för man fram att initiativet till den togs på L<sup>0</sup>-kongressen -71. Detta är en ensidig och lögnaktig historiebeteckning. L<sup>0</sup>, och opinionen på arbetsplatserna, har visserligen krävt ett

# HISTORISK BAKGRUND

För att bättre förstå den nya lagen kan det vara bra med en liten historisk översikt av arbetsrätten i vårt land.

- Den fackliga kampen och fackföreningarna växer fram i slutet av 1800-talet. Arbetsköparna vägrar konsekvent att erkänna arbetarnas föreningsrätt.

- Åkarpslagen 1899-1938. Lagens syfte var dels att förhindra strejkagitation, dels att skydda strejkbrytare.

**1899** tillsätts en första utredning för att få slut på "ofoget" med strejker. Förslaget som presenterades 1901 föreslog dels böter och fängelsestraff på upp till 6 månader, dels att arbetsköparen som säkerhet för avtalsbrott skulle få rätt att innehålla ett lönebelopp motsvarande 12 dagsböter. Utredningens förslag kom aldrig upp i riksdagen, men var intressant genom att den också diskuterade hur man först skulle göra fackföreningarna mer "samarbetsvilliga" och sedan göra dem till väktare över medlemmarna.

**1905** Högerregeringen Ramstedt lägger ett förslag om fängelsestraff vid "samhällsfarliga" konflikter. Avslås med knapp majoritet. "Förslaget väckte naturligtvis våldsamma protester bland arbetarna och från många håll resetes kravet på storstrejk. När lagen skulle behandlas i riksdagen i maj inkallades stora trupper från landsorten" (Hultén).

**1906-7** "Decemberkompromissen" LO erkänner SAF:s §32 mot att få föreningsrätten accepterad.

**1906** stiftas "Lag om medling i arbtestvister.

**1909** Storstrejken. SAF hotar lockouta 90.000 arbetare om inte 20-30%-iga lönesänkningar godtas. LO svarar med storstrejk.

**1910** I storstrejkens kölvatten lägger högerregeringen fram ett nytt förslag till antistrejklag. Man presenterar då ett förslag till lag om kollektivavtal och arbetsdomstol. Förslaget stadgade generellt förbud mot konflikter med undantag för tre fall: sympatistrejker var tillåtna liksom strider som gällde frågor som inte reglerats i kollektivavtalet. Sympatiaktioner med syfte att i det egna avtalet införa de bestämmelser som den ursprungliga konflikten gällde var också tillåtna. Förslagen från 1901 om fängelsestraff och innehållande av lön som garanti mot strejk, återfanns också i detta förslag. Förslaget avsågs i riksdagen pga oenighet mellan stor-kapitalisterna och småborgerligheten.

**1911** Nytt försök med ungefär samma förslag som föregående år. Avslogs i riksdagen.

**1916** Nu är det "Hungerskölds"-regeringen som försöker diva igenom en lag, men man vågar inte fullfölja pga det skärpta politiska läget och oroligheterna vid världskrigets slut. Denna gång stödde LO-ordföranden Herman Lindqvist till en början öppet lagförslaget, men tvingades böja sig inför medlemsopinionen. Innehåll ung detsamma som 1910 -11.

**1928** rör så den "liberala" regeringen Ekman iland den Lag om kollektivavtal och Arbetsdomstol som i stort sett sedan gällt, och gäller fram till den 31.12 i år. När lagen behand-

lades i riksdagen strjkade och demonstrerade 360.000 arbetare mot lagen, socialdemokrater och kommunister röstas emot den. Denna lag innebär:

- + strejklöförbud under gällande avtalsperiod. Däremot är det tillåtet för arbetsköparen att avskeda, masspermittera, tvångsförflytta arbetskraften. Likaså att ändra ackordsförutsättningar och rationalisera.
- + fackföreningarna upphöjs till polis över medlemmarna. Fackföreningsstyrelsen måste vid en strejk dels aktivt uppmana sina arbetskamrater att återgå till arbetet, dels själva uppträda som strejkbrytare.
- + för att döma vid överträdelser mot lagen inrättas en särskild Arbetsdomstol, där arbetsköparna och staten har majoritet. Domsluten kan inte, som i andra domstolar, överklagas.

**1934** Regeringen, nu socialdemokratisk, arbetar för utbyggd strejklagsstiftning. Till slut läggs ett förslag som innebär att endast föreningen hade rätt till "igångsättande av masåtgärd" som man kallade det. Ytterst skulle förbundsledningen genom lagstiftning tillförsäkras vetorätten när det gällde strejker och slutande av avtal. Dessutom innehöll förslaget bl.a. en rad skyddsbestämmelser för "tredje män" och neutrala till vilka även strejkbrytare räknades! Förslaget väckte en proteststorm ute på arbetsplatserna och "Trots att LO och regeringen i det längsta försvarat tredjemanslagen inträffade nu det anmärkningsvärda att socialdemokraterna vid omröstningen övergav sitt eget förslag. Inte ens lagens tidigare förespråkare vågade rösta på sitt förslag och under största förvirring föll lagen i riksdagen. Den enda del av strejklagsförslaget som gick igenom var den av högern länge begärda bestämmelsen om sju dagars varsel vid arbetsinställelser infördes som ett tillägg till 1920 års medlingslag." (Hultén)

**1936** Lag om förenings- och förhandlingsrätt.

**1976** "Lag om medbestämmande i arbetslivet" behandlas i riksdagen i maj-juni. Se särskild artikel.

## LITEN ORDLISTA.

§32-lagen= Lag om medbestämmande i arbetslivet.

Arbetsrättskommittén tillsattes av regeringen 1971. Fick i uppdrag att komma med förslag till ny lagstiftning om förhandlingsrätt och kollektivavtal. Dom lade fram sitt förslag 1974 och det var detta förslag arbetsplatsremissen förra året tog ställning till (se klubbtidn!). Efter att ha gått igenom alla remissvar lade regeringen i höstas fram ett lagförslag "Lag om medbestämmande i arbetslivet" som först gick till lagrådet (fyra höga jurister) för remiss. Efter att ha behandlat deras remissvar förelade så regeringen den 18.3 i år riksdagen sin proposition om "Lag om medbestämmande i arbetslivet". I månadsskiftet maj-juni behandlas denna i riksdagen. Samtidigt behandlas också de motioner som övriga partier lämnat in i frågan.

Lagens förarbeten. Själva lagtexten är på drygt 10 sidor. men dessutom har fr.a kommittén och regeringen skrivit över 1.000 sidor där man utreder, kommenterar och motiverar paragraferna. Poängen är att dessa förarbeten används av domstolen när den skall döma. Förarbetena är alltså av stor betydelse även om de inte är lagparagrafer.

/JÅ



ARBETSMILJÖRÅDSLAG

Mån. 12 april sanlades vi åtta personer inkl. ett skyddsombud, för att ge synpunkter på det utredningsförslag till ny arbetsmiljölag som utarbetats. Den gamla arbetarskyddslagen från 1949 ska alltså ersättas med en ny lag och denna ska innan slutlig lagbehandling bedömas av löntagarna.

Lagen kan kort sammanfattas så här:

- o Lagen ska gälla alla arbetsplatser; från den minsta med enbart en anställd, till den allra största. Den ska gälla skolor, försvaret och ~~f~~fängelser.
- o Den enskildes möjlighet att påverka sin arbetssituation ökar kraftigt. Lagen ska flytta fram positionerna för de anställda och den fackliga organisationen, när det gäller kemiska, psykiska och sociala risker.
- o Skyddsombudens ställning stärks ytterligare. Skyddsombuden ska i framtiden tex ha rätt att överklaga Yrkesinspektionens beslut.
- o Arbetarskyddstyrelsen och Yrkesinspektionen får ökade befogenheter och resurser. Bland annat när det gäller förhandsbedömning av kemiska preparat och maskiner.
- o Arbetsgivare som bryter mot den nya lagen riskerar betydligt hårdare straff än tidigare.

Remissen var uppdelad på 8 frågor där utredningens förslag redovisades och därefter ställdes alternativ för vilka åtgärder som remissgrupperna vill sätta in i syfte att ytterligare förstärka arbetarskyddet.

Fråga 1: Kemiska risker.

Utredningen föreslår; bättre kontroll och deklaration av de kemiska ämnen och att facket ska vara med och utforma gränsvärdena (värdena ska sättas så att de anställda inte utsätts för hälsofara).

Riskerna med ett ämne kan bedömas och granskas innan användning.

Skyddsombudet kan ingripa när inte bestämmelserna efterlevs. Utredningen föreslår vidare att farliga produkter ersätts med ofarliga eller mindre farliga även om det blir dyrare.

Remissfråga: Om det inte alltid går att undvika att de anställda kommer i kontakt med luftföroreningar och farliga ämnen, vad kan man då göra för att effektivt skydda människorna.

Remissgruppens svar: I första hand ska man undvika användning av farliga ämnen i produktionen. Innan detta är ordnat måste bättre skyddsutrustning anordnas och maximivärden för alla ämnen fastställas. Innan nya ämnen kommer i användning i produktionen, måste tillverkaren bevisa att ämnet är ofarligt. Facket ska ha egna forskare som kan bedriva kritisk forskning i medlemmarnas intresse, på de ämnen som är tveksamma. Dessa forskare ska

vidare kunna granska ämnestillverkarens bevis av ett ämnes ofarlighet, maxvärden m.m. Facket ska ha vetorätt i händelse av motstridiga resultat. I andra hand ansåg gruppen att tillverkning där farliga ämnen används, byggs in i slutna system så att ingen människa kommer i kontakt med dem.

Remissfråga 2a: Ensamarbete.

Uredningen föreslår: Arbeten som tidigare krävde flera arbetande kan genom rationaliseringar utföras av en arbetare. Detta kan upplevas som pressande vid nattarbete och skiftgång t.ex inom sjukvården, i skogen, på fängelser, inom städbranschen och industrin. Ensamheten skapar i många fall stress med uppenbara olycksfallsrisker.

Skyddsombuden ska enl. utredningen, i avvaktan på yrkesinspektionens beslut, avgöra om ensamarbete ska få utföras (om inte överenskommelse nåtts med företaget).

Remissfråga: Finns det något arbete man inte bör utföra ensam?

Remissgruppen svarar ja och menar att denna fråga ska vara förhandlingsbar (enl. §32-utredningen, avd. arbetets utformning). Dessutom ska överklagande kunna ske om Yrkesinspektionen går emot facket.

Remissfråga 2b: Anställdas rätt.

Utredningen föreslår att en anställd har rätt att vid omedelbar fara för liv och hälsa, inställa arbetet för att rådgöra med skyddsombud. Vid ett sådant avbrott ska inte den anställda riskera skadestånd.

Remissfråga: Ska en anställd ha den möjligheten?

Remissgruppens svar: Ja!

Remissfråga 3. Arbetstiden.

Utredningen: De som arbetar normal tid har i regel ledigt över helgerna, alltså från fredag kväll till måndag morgon. Detta ger en ständigt återkommande veckovila på 60 timmar.

Över en miljon svenskar arbetar på obekvämt arbetstid vilket kan trasa sönder fritiden och skapa andra problem vilket i sin tur kan skapa psykisk press, stress och andra hälsoproblem. Är man inte utvilad ökar olycksfallsriskerna.

I dag föreskriver lagen en sammanhängande veckovila på 24 timmar.

Utredningen föreslår 30 timmar.

Remissfråga: Hur lång bör veckovilan vara?

Remissgruppen anser att den bör vara 60 timmar. Dessa motsvarar en normal fredag till måndag-ledighet.

Utredningen: I de fall där man genom avtal går med på andra arbetstider, t.ex vid skiftgång, hur är det då rimligast att kompensera de anställda?

Remissgruppen anser: genom en längre sammanhängande ledighet. Det ska vara en förhandlingsfråga att avgöra när iverkan denna ledighet (60 tim) ska tas ut. Gruppen diskuterade en ev. ännu längre sammanhängande ledighet, som

Kompensation för utebliven veckoslutsledighet.

Remissfråga 4: Arbetsmiljö-Ackord.

Vissa löneformer bl.a ackordssystemet, nämns ofta som en bidragande orsak till olyckor i arbetslivet. Utredningen kan tänka sig ett förbud mot ackord när det gäller farliga arbeten.

Remissfråga: Ska lagen ge möjlighet att förbjuda att vissa arbeten utförs på ackord?

Remissgruppens svar: Ja! Denna fråga bör utvecklas till att ackordslön överhuvudtaget ska tas bort mot månadslön istället.

Remissfråga 5: Förhandsbedömning.

Utredningen föreslår att Arbetsarkyddsstyrelsen i större utsträckning ska kunna bestämma att t.ex maskiner och nya utrustningar ska förhandsbedömas före användning. Arbetsarkyddsstyrelsen ska kunna utfärda krav på typbesiktning av vissa maskiner, utrustningar, arbetsprocesser och arbetsmetoder. Tillverkarna, leverantör eller arbetsgivare har ansvaret för att Arbetsarkyddsstyrelsens föreskrifter i dessa fall efterlevs.

Remissfråga: Är utredningens förslag tillräckligt för att förhindra att farliga maskiner kommer ut?

Remissgruppen: Nej! Facket ska ha rätt att förbesikta maskiner osv och ha förhandlingsrätt. På längre sikt ska facket ha vetorätt i dessa frågor, då det i dessa sammanhang gäller arbetarnas liv och hälsa.

Fråga 6: Sanktionssystemet.

Många olycksfall och yrkessjukdomar beror på att arbetsgivaren vägrar rätta till påtalade brister i arbetsmiljön, trots påstötningar från de anställda, skyddsombudet eller Yrkesinspektionen.

Remissfråga: Vilka åtgärder anser ni vara effektivast för att komma tillrätta med dessa brott?

Remissgruppen: Att Yrkesinspektionen omedelbart rättar till bristerna på arbetsgivarens bekostnad. I kombination med detta att, att fängelsestraff utdöms. Om böter döms ut ska dessa gälla företaget som sådant, inte den som leder och ansvarar för arbetet.

Remissfråga 7: Anställdas skyldigheter.

Utredningen ställer också större krav på att de anställda ska följa föreskrifterna. De arbetare som medvetet nekar att följa dessa kan utgöra en fara för sin egen och sina kamraters säkerhet.

Utredningen föreslår att medvetna och allvarliga brott mot skyddsföreskrifterna kan därför leda till uppsägning och avsked.

Remissfråga: Vilka åtgärder bör vidtagas om en anställd medvetet inte följer skyddsföreskrifterna?

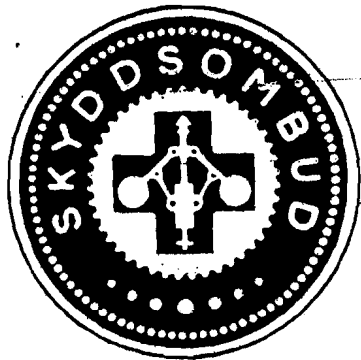
Remissgruppen: Problemen går att komma tillrätta med utan lagstiftning.

Remissfråga 8: Öppen remissfråga; Synpunkter som inte kommit fram i övriga remissfrågor.

Remissgruppen: Företagsläkarna ska inte vara anställda av företaget. Företagsläkarna ska ges speciell utbildning och större praktisk kunskap om arbetsmiljöfrågor.

Remissgruppen stöder TCO-reservanten beträffande lagens tillämpning inom försvaret (mot inskränkningar av lagens tillämpning inom försvaret).

Slutligen är det att beklaga att inte flera ställde upp på detta rådslag. Vi ska tillvarata de inflytandemöjligheter som finns.



Stefan Hörnqvist

Fred i vår tid .....

Fick tyvärr intrycket av att Du Janne lyckades samla enbart dom negativa sidorna av "finlandisering" som sagt, det finns positiva sidor också.

Min förhoppning är att dessa enkla rader bidragit till att något öka förståelsen för Finlands utrikespolitik.

HK

För den litteraturintr. rekommenderar jag varmt Väinö Linna's triologi "Högt över Saarijärvis moar", " Upp trälar" samt " Söner av ett folk".

Dessa behandlar en torparfamiljs öden från tiden före inbördeskriget till början av 50-talet. Historia när det är som bäst?

## Semesterlitteratur.

Jag antar att de flesta av oss kommer att använda åtminstone en del av semestern till att åka runt i Sverige. Och titta på alla de sevärdheter som finns, men också helt enkelt åka längs vägarna mellan campingplatserna, eller kanske gamla bekanta, och njuta av utsikten. Ibland svär man över "föryngringsytorna", eller kalhyggerna som vi "marknadsgycklare" (citat Valfrid Paulsson) kallar dem, eller annan "landskapspåverkan" som torrlagda älvfårar. Och visst är det tråkigt med igenbuskad åker, hopfallna lador och igenbommade hus och alla fula motvägar som leder oss förbi städer med bunkersliknande stadskärnor. Men så mycket vackert det finns! Ölands solheta, milsvida alvar, den härliga Uppsalaslätten, Norrland med sina ljusa nätter. Och alla dessa bygder man åker igenom. Men har Ölands alvar alltid varit milsvitt? Och har Uppsalaslätten alltid varit åker? Och den vackra hagmarken som vi fortfarande kan njuta av ute i Roslagen, hur har den blivit så vacker?

Det är många frågor man kan ställa sig när man åker runt och tittar. Carl Fries heter en författare som gett ut en rad böcker om Sverige. Den är den bästa reselitteratur man kan tänka sig. Om Den svenska bilden skriver han i "Arkadien":

"Det kalla kriget rasar på svensk mark, runt omkring oss, genom dag och natt. Det rasar tyst, utan krevader, märks inte alltid men förråder sig ibland med ett tecken i förbi farten. En åker som plötsligt bär granplantor istället för växande säd. En ödegård som stirrar med svarta fönster. Ett ökenaktigt hygge i skogen med sönderttrasat mosstäck och tusen stenbumlingar brutalt blottade, grinande som dödskallar. Man reser snabbt: ett par korta minuter och så - till synes omöiverat - en lång defilé av små vänliga radhus, ett antal stora huskuber eller reit av skyskrapor, purfärska, nyglasade, som just har fått syn på varandra bakom byggnadsbråte och uppbökad jord. Åkern, nyss uppgiven, blir gräsplan i morgon. Några tallar pietetsfullt kvarlämnade, verkar snarare kvarglömda. Men annars är allting gott. Bilvägen nyss asfalterad. Bensinstationen klar. Det nya Sverige.

Landskapet vet inte av något stillestånd - visst är det sant. Men sant är också att sista seklet har sprängt den bild som växte varligt genom tusen år."

Vid ett besök på Gotska Sandön noterar han att "hela Sandön är från strand till strand en evig, jättelik kraftmätning mellan storm och flygsand å ena sidan och skogen å den andra. Skogen försvarar sig bakom höga dyner som följer stranden och bildar en nästan sammanhängande vall av sand, en randdyn, så gott som runt hela ön. Denna skyddsvall för skogen, hög som skogen själv, är alltså uppkastad av fienden, ett verk av storm och sand.

Det är en egenartad situation. Dynerna skyddar skogen. Dynerna kväver och dödar den.

Striden kan stå stilla i en tillfällig jämvikt som kan räcka en dag, ett år eller tusen år. Men spänningen släpper aldrig. Man påminnes om bältesspannarna, där de i bronsens tvångströja evigt strävar att vrida kniven ur varandras händer. Man kan säga att varje landskap, varje enhet av mark, växter och djur har sin spänning, men den gömmer sig och blir borta i den frid och harmoni som präglar det yttre. Här på Sandön träder motsatserna i dagen med en sådan kraft och klarhet att själva kampen och dess skiftningar behärskar allt."

En annan gång reser han i nordvästra Blekinge:

"Nog är Sverige ett gråstensrike, men ingenstans i detta land, inte ens i Småland, finns ett motstycke till vad man ser från tåget eller bilen vid en färd genom Blekinges skogssocknar. Gårdarna är små, varje liten åker formligen befäst av en grå ringmur; det är tusen och åter tusen tunga stenbördor som har burits till åkerns kant eller hopats till mäktiga rösen inuti dessa täppor i skogen. Inga hjälpmedel hade man, bara en seg rygg, sina armars kraft och ett järnspett. Det gällde att 'känga på brottet', som det heter i Blekinge, hänga i och bryta."

De fem Sverigeböckerna: Den svenska södern, Gammalsverige, De stora öarna i Östersjön, Mot väster och österhav samt Skogland och fjäll spänner över hela Sverige; under sitt långa liv, han är 81 år nu, tycks han ha varit överallt. Och där han reser fram ser han alltid något, har han alltid något att berätta och något att lära ut. Och det vackra, rika språket! Är det för att han tycker så mycket om Sverige som han skriver så fint? Det är annat det än att läsa miljöskövlarnas byråkratspråk! Väg Valfrid Paulssons "föryngringsyta" eller bolagsbroshyrens beskrivning av skogen: "Friluftsskog. Mål: att producera rekreationstillfällen.

Landskapsvårdsskog: Mål: att producera landskapsupplevelser.

Ekonomiskog. Mål: att producera industrivirke."

mot Carl Fries beskrivning av skogen när han kommer till Norra Kvills nationalpark:

"Den som en gång har följt denna stig in i skogens och landets forntid glömmer det aldrig. Vid gränsen till det fredade området ligger tvärs över stigen några fallna träd, halvmurkna stammar som korsas till en hindergård. Man får krypa och klättra. Till vänster tätnar det av mäktiga stammar över blockmarken, och lindlöv glänser i den svaga dagern; det gör ett märkvärdigt intryck att finna linden här djupt inne i flerhundraårig barrskog. Till höger har man samma vilda terräng, men här sänker sig marken i väldiga svep ner mot bäcken.

Det mosstäcke man ser i denna slänt är en fantastisk skapelse. Det ätar kanske hundra år och hundra därtill, innan skogens mossor når en sådan utbildning. Vid den synen begriper man att modernt skogsbruk helt enkelt inte ger utrymme i tiden för mosstäcket att nå sin fulla prakt.

Mitt i urskogen har man så den lilla tjärnen, ett av de otaliga brunklara vatten som tillhör den svenska skogen. Tallar står runt omkring över skvattram och blåbärsris, tranbärsrevor klänger över tuvorna, på vattenytan vilar de vita nordnäckrosorna.

Sådan var alltså skogen i gamla tider - smålandsskogen mil efter mil mellan de skilda folklanden. För att begripa skogen som geografisk, bygdeformande och militär faktor i vårt folks historia - skogen som historisk verklighet - för ett sådant organiskt begripande är det en nödvändighet och en förutsättning att se urskogen. Norra Kvills nationalpark är sannerligen en nationell tillgång."

Läs gärna också Ordfronts 1:a majbok 1976: "Sverige, Sverige fosterland..." som består av ett 50-tal bidrag på detta tema - berättelser, dikter, bilder, teckningar.

Bra guider är Svenska Turistföreningens resehandböcker "Vad skall jag se i Uppland", "i Närke" osv. Tyvärr finns dom inte att köpa längre men man kan låna dom på biblioteket. Dessa guider från 60-talet är tillnad från de värdelösa guider som nu ges ut, utförliga och fullständiga, nästan varenda ort, väg, sevärighet osv finns beskriven. /JÅ



# "JO REDAKTÖRN"

Några reflektioner angående sign.

"se upp"

Nu har det hänt, att vi på denna annars utmärkta tidnings sidor fått ta del av tankar modell "blårök". Enligt min mening är detta verkligen något att se upp med. Sign. skriver om sitt idealsamhälle där gemenskap och solidaritet mella människorna ersatts av egoism, ett samhälle där man "sköter sitt" och ger tusan i andra. Detta måste leda till ett oerhört hårt samhälle med ökade motsättningar där vissa grupper förlorar möjligheten till en dräglig tillvaro. Jag tänker då närmast på de äldre, de sjuka samt invandrare m.fl.

I sitt inlägg har författaren även lagt fram vissa synpunkter beträffande barnomsorgen. Denna fråga berör under-tecknad i högsta grad. Jag o min familj befinner oss i den situationen som DU beskriver, nämligen att jag jobbar ute medan frugan är hemarbetande o sköter våra två barn. Borgarstyret i Täby kommun har ju effektivt sett till att flertalet ej har möjlighet att anlita daghem. Som exempel kan nämnas att vi efter tre år erbjudits plats i Täby centrum (bor i Hägernäs) för det äldsta barnet. Återstår lillsyrran som får köa i två-tre år och sedan möjligen erhåller plats mot dryga avgifter. Angående det individuella tänkan-det Du skriver om anser jag att det måste vara värdefullt för barnen att umgås i grupp och därmed lära sig att

ta hänsyn till varandra. Samtidigt lär dom sig att kritiskt granska olika åsikter och sin omgivning. Vad beträffar u-hjälpen är det verkligen hög tid att vi börjar betala av vår skuld till dessa länder, som i långa tider blivit utnyttjade av dom rika industrialiserade länderna. Vi kan inte gå omkring och låtsas att dessa ej existerar. Detta är ett absolut krav om vi ska kunna skapa rättvisa o fred i världen. När vi bidrar med u-hjälp till något land, ska inte det innebära att vi blir ett slags nya kolonialister, och bestämmer t.ex. över deras utrikespolitik.

Nej, fram för ett samhälle med plats för alla, där man sköter sitt men också engagerar sig och lever i inbördes samverkan, för att skapa bättre livsbetingelser för alla.

Hannu

**ROPEN DE SKALLA  
DAGHEM ÅT ALLA!**





# SVEA HUND!



Det var med ganska stor förväntan vi klev in på Göta Lejon för att uppleva "revyn som får alla andra revyer att rodna". Det var ingen tvekan att det blev succé den här gången också. Personligen lämnade jag föreställningen med ganska blandade känslor. Det är självfallet att ingen revy kan vara precis lika strålande rakt igenom. Svea Hund-revyn tycker jag dock var i ojämnaste laget. Vissa delar var oerhört skickligt gjorda, exempelvis inledningsscenerna i första och andra akten. I den först nämnda drevs det friskt med kända svenska personligheter. Tommy Körberg gjorde här en förbluffande porträttlik Tage Erlander. Körberg var överhuvud revyns stora överraskning och det får antas att han här fick sitt verkligt stora genombrott som artist. Inledningen till andra akten blev en smält fantastisk uppvisning i situationskomik. Det hela utspelar sig i restaurangvagnen på en av våra allt fåtaligare järnvägslinjer. Lena Nyman är servitris som försöker ta upp beställningar från gäster som inte kan bestämma sig och som dessutom försöker smita undan biljettkontrollen genom att krypa under säten, fly in på toaletten o.dyl. Alltsammans med rörel-

ser i takt med tågets rytm och inbromsningar. Det är gammal skåpmat kanske men är så skickligt gjort att det ändå känns nytt och fräscht, roligt är det så det förslår. En annan scen som man inte glömmer, är när Lena Nyman som mor går in i en butik för att köpa spelkulor till sin son. Expediten Gösta Ekman, försöker förstås pracka på henne tusen olika prylar som lilla "Totte" naturligtvis MÅSTE ha till kulorna för att inte bli utskämd bland kamraterna i skolan. Specialskor, armbågsskydd, knäskydd, pyramidbyggare, sk. magisk hålgörare och gud vet vad. Att komma till skolan med en helt vanlig påse kulor går ju bara inte för sig. En underbar parodi på prylsamhällets stilla vansinne.

I övrigt tycker jag att AB Svenska Ord, denna gång bjöd på lite väl mycket knull-, bajs- och lyteskomik. Anno 1976 tycker man att en mognare publik kunde förskonas från denna barnhumor. Speciellt med tanke på den stora talang som teamet bakom Svea Hund besitter.

Per Carlsson

---

Våra organisationer: ABF forts..

..så har du helt fria studier i våra studiecirkel. Är inte det en förmån att ta vara på?

Vi som arbetar på ABF nordost ser fram emot höstens studiestart och hoppas på ett fint samarbete med våra medlemsorganisationer.

Louise Lampe ABF NORDOST

# UTFLYKT TILL

# WIRA BRUK

SÖN 6 JUNI 9<sup>00</sup>

1964 påbörjade kulturvårdare med hjälp av pengar från arbetsmarknadsstyrelsen, en upprustning av Wira Bruk där den sista smedjan tystnade 1948. Man har lyckats rädda det mesta av det gamla bruket, (bl.a finns ett museum) och fått nytt liv i miljön. Wira är alltså ett gammalt brukssamhälle, det ligger efter kustvägen till Norrtälje, 2 km från Roslags-Kulla kyrka och är mycket vackert och sevärt.

Vi samlas på parkeringen vid posten Täby 1 9.00 och samåker i bilar till Wira. Ring och tala med Stikkan Lundblad och meddela om ni har bil.

Tel: 7580620 eller 0762/25162

Medtag matsäck och korv för grillning.

VÄL MÖTT!

Red.

## TIO SÄTT ATT FÖRSTÖRA EN FÖRENING

1. Var aldrig närvarande vid föreningsmöten.
2. Om du ändå ska närvara - kom alltid för sent.
3. Var aldrig med vid beslutsfattande, men uttala efteråt ditt missnöje över besluten.
4. Försök hitta alla möjliga fel hos dina ledare och om möjligt förstöra upp felen.
5. Betala inga avgifter, och krävs betalning, så byt förening.
6. Äta dig inga arbetsuppgifter.
7. När du ser andra arbeta - ta det som en äregirighet.
8. Ta emot allt du kan få men ge aldrig något i gengäld.
9. Delta aldrig i aktiviteter men om du trots allt inte blir vald - byt förning.
10. Ta aldrig egna initiativ - tänk istället att endast dumma arbetar.

# FRED I VÅR TID ~

## ETT SVAR PÅ JÅ:s INLÄGG.

Efter att ha läst och begrundat Jan Åhmans beskrivning av det världspolitiska läget, vill undertecknad gärna lägga några synpunkter på detta. För det första: Gör man inte det lite väl enkelt för sig genom att endast väga två stormakter mot varandra och totalt glömma bort resten av världen. Vi har ju dock ett flertal oroshärdar som kan betraktas som mycket allvarliga. Befrielsekrigen o kampen i Afrika som ju pågått en längre tid, situationen i mellanöstern, där det ej ser ut att bli någon lösning inom överskådlig tid, Chile m.fl. sydamerikanska stater. Betecknande för dessa är inblandningen från stormakterna, och då icke att för- glömma även stormakten Kina, som ju klart tagit ställning för juntan i Chile. Förutom detta, sedan länge har Kina och Sovjet inte hyst några större vänskapliga tankar om varandra. Gränskränkningar och tvister har förekommit längs Sovjet-Kinesiska gränsen. Två kommunistiska stormakter som bekämpar varandra och båda anser sig leva efter den "rätta" läran, är enligt min mening även det en risk för freden i världen.

Något som Du Janne verkligen har fastnat för är uttrycket "finlandisering". När man tagit del av din skrivelse ar det lätt att få intrycket av att något värre ej finns. Om vi går bakåt några decennier i Finlands historia, utbröt strax efter självständigheten det s.k. "brödrakriget" mellan dem röda och vita trupperna. Under flera år innebar dessa umbäranden svåra lidanden och förluster för det finska folket. Trots denna svåra inbördes splittring, lyckades folket ena sig och gemensamt och beslutsamt en tid därefter försvara sig under hotet från Sovjet under andra världskriget. Denna kamp bör som jag ser det, bidragit till att Finland blev en fri stat, med yttrande o tryckfrihet fria val, rätt för arbetarna att resa utomlands m.m. Handelsavtalen med Sovjet bl.a. inneburit att under den s.k. oljekrisen blev Finland ej drabbat. Man köper sin olja delvis och även naturgas från Sovjet. Med tanke på det geografiska läget anser jag att Finland lyckats hyggligt med sin utrikespolitik.

(Forts sid 24 )

# AVDELNING 3001



## MEDDELANDE

Till avdelningens pensionärer.

Kamrater!

Då det tycks råda oklarheter i hur pensionerna följer konsument-index vill vi ge följande information.

Vid 1975 års avtalsförhandlingar fastställdes att pensionerna skulle värdesäkras genom att knyta an dem till basbeloppets förändringar.

Den 1 juli 1975 ökade basbeloppet från 9.300 till 9.400 kronor.

Enligt avtalet har då utgående pensioner uppräknats med samma procent som basbeloppet överstiger 9.300 kronor, d v s 1,1 %. Den 1 oktober 1975 höjdes basbeloppet på nytt från 9.400 kronor till 9.700 kronor och pensionerna uppräknades med 3,2 %.

Basbeloppet förändras när konsumentprisindextalet ökar med 3 % eller mera. Den 1 oktober 1975 var indextalet 353. För att en förändring av basbeloppet ska ske måste indextalet gå upp till 364. Den 1 januari 1976 var indextalet 362 och den 1 mars gick indextalet upp till 367 varvid basbeloppet höjs till 10.000 kronor och pensionerna uppräknas med 3,1 %.

I 1976 års B-listeyrkande ligger bl a ett förslag när det gäller låga pensioner.

"Hel egenpension med normalbelopp som vid ingången av 1976 inte uppgår till 2.300 kronor höjs med 150 kronor dock högst till 2.300 kronor. (Hel familjepension 1.150 kronor resp 75 kronor)."

Med vänlig hälsning

Avdelningsstyrelsen

I redaktionen: Stefan Hörnqvist, Hannu Kuuluvainen, Bo G Nohrlander,  
Jan Åhman.

Red. beklagar att sidnumreringen inte stämmer i en del av upplagan.